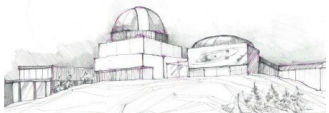

PATRZĄC W NIEBO

Rozmaiitości ASTRONOMICZNE

Wiadomości ze świata nauki i techniki

Doniesienia z CERN ESA NASA

www.facebook.com/cwintpoland

Nr (74) 12/2017

Dziewięćdziesiąte urodziny Profesora Józefa Stasińskiego

W dzisiejszym numerze Patrząc w NIEBO prezentujemy postać wybitnego artysty, Wielkopolanina Prof. Józefa Stasińskiego. Okazją ku temu jest przypadający na dzień 16 marca jubileusz dziewięćdziesiątych urodzin Profesora, który od kilkunastu lat również ściśle związany jest z Centrum Wiedzy w Parzynie, wspierając nasze działania na arenie krajowej i międzynarodowej. Każdy kto zawitał do CWINT czy to aby poszerzyć swoją wiedzę z astronomii i fizyki czy też spojrzeć przez teleskopy w przepiękny odległy Kosmos z pewnością zachwycił się również kolekcją kilkudziesięciu medali poświęconych Janowi Pawłowi II autorstwa Profesora Stasińskiego, które stanowią część powstającego w Parzynie muzeum wybitnych Wielkopolan.

Nasza współpraca z Profesorem rozpoczęła się w 1999 roku, gdy został wzniesiony na Kobyłej Górze Jubileuszowy Krzyż. Prof. Stasiński jako jedyny na świecie artysta, medalier wykonywał co roku rocznicowe medale upamiętniające kolejny rok pontyfikatu Jana Pawła II. Na awersie medalu artysta zamieszczał wizerunek Papieża, a na rewersie informację o wyjątkowym jego zdaniem w danym roku wydarzeniu. I tak na kolejnym „anualowym” medalu (JOANNES PAULUS PP II – ANNO XXI – 1999), Prof. Stasiński zamieścił „nasz” Krzyż powodując, że informacja o wzniesieniu Jubileuszowego Krzyża w Parzynie dotarła do Papieża i otworzyła nam drogę za Spisową Bramę w Watykanie oraz osobistych spotkań z Janem Pawłem II. To przepiękne dzieło sztuki zapoczątkowało naszą już długoletnią współpracę z Profesorem Józefem Stasińskim i jego żoną Katarzyną i przerodziło się po wielu latach w prawdziwą przyjaźń.

Piotr Duczmal - CWINT

Prof. Józef Stasiński jak wspomina „całe swoje życie zawodowe związał z miastem Poznań, podjął studia na Wydziale Rzeźby w Państwowej Wyższej Szkole Sztuk Pięknych (1948-1952), uzyskując dyplom u prof. Bazylego Wojtowicza. Kontynuował studia na Wydziale Rzeźby Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie w pracowni prof. Mariana Wnuka. U Józefa Aumillera zapoznawał się z tajnikami medalierstwa. W latach 1954-1974 uczył rzeźby w Państwowym Liceum Sztuk Plastycznych w Poznaniu. Od 1974 roku pracował jako wykładowca w Instytucie Architektury i Planowania Przestrzennego Politechniki Poznańskiej oraz w Wyższej Szkole Zawodowej „Kadry dla Europy” w Poznaniu.

Ważnym faktem w początkach pracy zawodowej Józefa Stasińskiego było zwycięstwo (wspólnie ze Zbigniewem Bednarowiczem) w konkursie na wystrój plastyczny elewacji kamieniczek Starego Rynku w Poznaniu w 1954 roku. Dla poznańskiej katedry wykonał pomnik kardynała Augusta Hlonda (1962 r.), szesnaście medalionów drogi krzyżowej oraz brązowy krucyfiks znajdujący się w krypcie arcybiskupów. Z architektem Jerzym Buszkiewiczem zrealizował monumentalny Pomnik Ofiar Faszyzmu w miejscu byłego obozu hitlerowskiego w Chełmnie nad Nerem (1962/1964). Jego dziełem jest m.in. figura Madonny w ośrodku w Jamnej, a także pomnik Jana Pawła II we Lwowie (wspólnie z Zenonem Błądkiem). Głównym środkiem artystycznej wypowiedzi Stasińskiego stają się jednak medale. Począwszy od 1950 roku wykonał ich prawie dwa tysiące! Większość z nich to dwustronne medale lane w brązie. Do niedawna każdy egzemplarz był przez artystę cyzelowany i patynowany.

Z bogatego dorobku Józefa Stasińskiego w dziedzinie medalierstwa na szczególną uwagę zasługują medale wykonane w seriach tematycznych takich jak: *Polska walcząca na frontach II wojny światowej 1939-1945*, *Trzechsetna rocznica wygaśnięcia rodu Piastów Śląskich czy Pontyfikat Jana Pawła II*. Dwie pierwsze serie wykonał artysta w latach 1973-1976 na zamówienie Muzeum Sztuki Medalierskiej we Wrocławiu. Pierwszy z cykli, składający się z dwunastu lanych w brązie medali, ukazuje najważniejsze walki, od Westerplatte aż po Berlin, będące udziałem polskiego żołnierza. Druga seria (14 medali) zawiera poczet polskich władców śląskich, których ostatni potomek zmarł w 1675 roku. Seria ta wymagała od Stasińskiego przygotowania starannej dokumentacji w oparciu o zabytki pisane, nagrobki i zachowane ilustracje z epoki.

Tematyka religijna jest obecna od wielu lat w sztuce Józefa Stasińskiego. Najbardziej przejmującym jej wyrazem jest wykonanie medalu pontyfikalnych poświęconych papieżowi Janowi Pawłowi II, od 1979 roku, w pierwszą rocznicę wyboru kardynała Karola Wojtyły na papieża, aż do jego śmierci w 2005 roku. Artysta uczcił kolejny rok pontyfikatu papieża realizacją medalu. Na awersach przedstawiona została zmieniająca się z upływem lat sylwetka Jana Pawła II, rewersy ukazują wydarzenia związane z osobą papieża: zamachem z 13 maja 1981 roku, rocznicami kapłańskimi i papieskimi, pielgrzymkami a także historycznymi faktami i wydarzeniami z życia Kościoła. Ważną rolę spełniają też zawarte na medalach inskrypcje. Wiele medali wykonał profesor na zamówienie kurii biskupich, parafii i indywidualnych zleceniodawców. Twórczość prof. Stasińskiego wielokrotnie była prezentowana na wystawach w różnych miastach Polski. Otrzymał on wiele nagród, wśród nich: nagrodę Miasta Poznania, Ministra Kultury i Sztuki, Ministra Obrony Narodowej, Wojewody Poznańskiego. Został odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Medalem Wojewody Poznańskiego *Ad perpetuam rei memoriam*. W 2002 roku otrzymał order papieski: *Wielki Krzyż Świętego Sylwestra – papieża z Gwiazdą* za dzieła rzeźbiarskie dla katedry poznańskiej i medale papieskie. Towarzystwo im. Hipolita Cegielskiego przyznało mu najwyższe honorowe wyróżnienie, statuetkę Złotego Hipolita i godność Wybitna Osobistość Pracy Organicznej oraz Złoty Medal „Labor omnia vincit” (Praca wszystko zwycięża). W 2010 roku odznaczony został medalem „Zasłużony dla kultury polskiej”, a w 2012 roku Krzyżem Oficerskim Orderu Polonia Restituta.

Telewizja Poznańska zrealizowała dwa filmy o twórczości artystycznej Józefa Stasińskiego: *Suita w brązie* (1974) w reżyserii Kazimierza Muchy, według scenariusza Adama Kochanowskiego oraz *Mała spisowa brama* (1990), którego scenarzystą i reżyserem filmu był również Adam Kochanowski. W 2012 roku został nakręcony przez Bibliotekę Raczyńskich w Poznaniu film *Historie mówione*, w którym Józef Stasiński opowiada o swym życiu i twórczości”.

Źródło: Irena Borowczak, Muzeum Okręgowe w Bydgoszczy

Z okazji Jubileuszu dziękujemy Profesorowi Józefowi Stasińskiemu za długoletnią współpracę i przyjaźń oraz składamy najserdeczniejsze życzenia dalszej tak wspaniałej aktywności artystycznej oraz wielu kolejnych lat w dobrym zdrowiu.

CWINT - OTWIERAMY DLA CIEBIE SZEROKO DRZWI DO ŚWIATA WIEDZY I NAUKI

